

Kommunala sysselsättningsförsök, kompletterande ansökningsomgång – villkor för försöken

Vid den kompletterande ansökningsomgången iakttas samma urvalsvillkor som gällde hösten 2019. Hänsyn kan dock även tas till att man genom den kompletterande ansökningsomgången får tillräckligt många kommuner av olika storlek och även tvåspråkiga kommuner med i försöket.

Allt som hänför sig till de villkor som beskrivs i bilaga 1 ska kunna hittas i kommunernas officiella ansökningsblankett.

Mål

Målet med försöken är att på ett effektivare sätt än i nuläget främja att arbetslösa arbetssökande kommer in i arbete eller utbildning och att få fram nya lösningar för att säkerställa tillgången till kompetent arbetskraft. Syftet med försöken är att förbättra möjligheterna att komma in på arbetsmarknaden särskilt för personer som varit arbetslösa en längre tid eller med en svag ställning på arbetsmarknaden.

I försöken utvecklas sådana sysselsättningsfrämjande tjänster och servicemodeller för arbetssökande som gör att man bättre än i nuläget kan identifiera och lösa kundernas individuella servicebehov, hinder för sysselsättning samt kompetensutvecklingsbehov. I försöken effektiviseras servicehandledningen och tillgången till tjänster (inklusive sektorsövergripande tjänster)

Målgrupp

Till försöken hänvisas inom försöksområdena arbetssökande som är arbetslösa eller personer som deltar i sysselsättningsfrämjande service och som inte har rätt till inkomstrelaterad dagpenning. Till målgruppen hör dessutom alla personer under 30 år, invandrare och personer med ett främmande språk som modersmål som är arbetslösa arbetssökande och deltar i sysselsättningsfrämjande service vid försöksområdenas arbets- och näringsbyråer.

Serviceprocess

I försöken tillämpas en effektiviserad servicemodell. Delområden i den effektiviserade servicemodellen är bland annat snabb kontakt med den arbetssökande och satsningar på en stark början på jobbsökningen, individuella möten med arbetslösa och kontinuerlig bedömning av servicebehovet och hänvisning till tjänster. I den effektiviserade bedömningen av servicebehovet i initialskedet ingår också bedömning av den arbetslösa arbetssökandens kompetensbehov och fastställande av hans eller hennes utbildningsbehov, bedömning av arbetssökandens arbetsförmåga och bedömning av arbetssökandens behov av social- och hälsovårds- och rehabiliteringstjänster. Den ovannämnda bedömningen och hänvisningen till de kommunala social- och hälsovårdstjänsterna och FPA:s rehabiliteringstjänster samordnas med sysselsättningstjänsterna. Kommunernas servicemodell fastställs dock inte strängt utan kommunerna kan genomföra den effektiviserade servicemodellen på olika sätt.

Som en del av försöken skapas i områdena en samarbetsstruktur, genom vilken man säkerställer tillgången till kompetenstjänster samt att dessa tjänster ges i rätt tid och främjar sysselsättningen. I de regionala samarbetsnätverken deltar åtminstone de kommuner som deltar i försöket, närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna, produktcenterna av kompetenstjänster och utbildningsförvaltningen.

I försöken ansvarar kommunen för serviceprocessen för och tillhandahållandet av arbets- och näringsstjänster till arbetssökande som hänvisats till att bli kund hos kommunen. Ansvaret för kundprocessen innebär bland annat att kommunen sköter intervjun med arbetssökanden, bedömningen av sökandens servicebehov samt utarbetandet och uppföljningen av den sökandens sysselsättnings-, integrations- eller aktiveringsplan på det sätt som föreskrivs i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice, lagen om främjande av integration, lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och den lag om försöken som ska stiftas.

Kommunen erbjuder arbetssökande arbetsförmedlings-, informations- och rådgivningstjänster samt yrkesvals- och karriärvägledningstjänster i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice samt arbets- och näringsbyråns tjänster för invandrarkunder i enlighet med lagen om främjande av integration. Kommunen kan också bevilja lönesubvention (med undantag för lönesubventionerade jobb hos kommunen) och startpeng, ordna arbetsprövning och anvisa arbetssökande till arbetskraftsutbildning och jobbsökarträning. Kommunen kan förmedla information om anmälda lediga jobb samt för arbetsgivare presentera arbetssökande som är lämpliga för lediga jobb.

Kommunerna kan ge de arbetssökande arbetserbudanden. Arbetserbudandena är kopplade till kravet på motprestation inom utkomstskyddet för arbetslösa. Även i fråga om de kunder som övergår till försöket är det fortsatt arbets- och näringsbyråerna som ger arbetskraftspolitiska utlåtanden för utkomstskyddet för arbetslösa, och försökskommunerna har till uppgift att ge arbets- och näringsbyråerna de uppgifter som behövs för att kravet på motprestation ska kunna genomföras och utlåtanden ska kunna ges.

Uppföljning och utvärdering

Försöken följs upp med hjälp av kontinuerlig statistisk uppföljning och en separat forskningsbaserad utvärdering av effekterna. Arbets- och näringsministeriet har i samarbete med kommunerna och andra intressentgrupper berett riksomfattande uppföljningsindikatorer för försöken. För försöksområdena tas det månatligen fram uppföljningsinformation om hur försöket framskrider. De valda indikatorerna stöder både den operationella verksamheten och utvärderingen.

Utvärderingen av effekterna av försöket kommer att genomföras som ett projekt inom statsrådets gemensamma TEAS-verksamhet, som samordnas av statsrådets kansli. För genomförandet av utvärderingen har en preliminär plan inklusive forskningsteman och de mest centrala forskningsfrågorna utarbetats. Utvärderingen täcker varje försöksområde och syftar till bättre information om direkta och långvariga konsekvenser av de kommunala sysselsättningsförsöken. Utvärderingsresultaten utnyttjas som stöd för den fortsatta utvecklingen av den arbetskraftspolitiska servicestrukturen.

Uppföljningsobjekt är bl.a.

- sysselsättnings- och arbetslöshetsgradens utveckling i kommuner
- utvecklingen av de totala kostnaderna för avgifter för arbetsmarknadsstöd och arbetslöshet
- inledningar av arbetskraftsservice och effekter på kort sikt
- övergångar från arbetslöshet till arbete eller utbildning
- kundtillfredsställelse hos målgruppen för försöken.

Resurser

I försöken eftersträvas en starkare verkningsfullhet genom samordning av statens och kommunernas resurser, kunskaper och tjänster. De resurser som anvisas från staten till försöken dimensioneras så att man med hjälp av dem säkerställer att nivån på servicen för målgruppen motsvarar den nuvarande.

Kommunerna förutsätts bidra med egna insatser för att höja servicenivån och utveckla tjänsterna. Som referensvärde för kommunernas egen resursallokering används på årsnivå en nivå på minst 15 procent av utgifterna för arbetsmarknadsstöd 2018, inklusive den personalinsats och utvecklingsinsats som riktas till försöket och andra än lagstadgade tjänster till kunderna i försöket.

Från staten överförs till kommunerna personalresurser under den kommunala arbetsledningen samt beslutanderätt i fråga om användningen av sysselsättningsanslag enligt antalet kunder i projekten. Beslutanderätten om användningen av sysselsättningsanslag gäller beslut om lönesubventionerat arbete (med undantag för lönesubventionerade jobb hos kommunen) och beslut om startpeng inom ramen för en på förhand fastställd kvot.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna svarar för anskaffningar av träning och utbildning på ett sådant sätt att de också kan användas av försöken. Anskaffningar av tjänster planeras i samarbete med kommunerna. Också för utbildning och träning fastställs anslagskvoter för de kommuner som deltar i försöken. Vid fastställandet av kvoten tillämpas samma logik som i fråga om kvoten för lönesubvention och startpeng.

Systemlösningar

De kommuner som deltar i försöken får använda sig av arbets- och näringsförvaltningens kundinformationssystem URA. År 2022 övergår arbets- och näringsstjänsterna till ett nytt system för hantering av kunduppgifter. Övergången gäller också försöken.

Lokaler

Försöken innebär en möjlighet att utöka när servicen och den personliga servicen ansikte mot ansikte i försökskommunerna. I försöken utnyttjas nuvarande lokaler så effektivt som möjligt. Med tanke på organiseringen av försöken är det motiverat att fundera över hur personalen kan arbeta i samma lokaler.

Ansökan om att delta i försöken

En enskild kommun eller flera kommuner tillsammans inom en närings-, trafik- och miljöcentrals område kan ansöka om att genomföra ett försök, förutsatt att det sammanlagda antalet invånare i de kommuner som deltar i försöket är minst 30 000. För att servicen i försöken och vid arbets- och näringsbyråerna ska löpa störningsfritt och funktionsförmågan kunna säkerställas, är det riktgivande målet att högst cirka 40 procent av arbets- och näringsbyråns arbetssökande kunder inom en närings-, trafik- och miljöcentrals område övergår till försöken (även de försökskommuner som valts vid den faktiska ansökningsomgången beaktas). Vid synnerligen vägande skäl kan det göras undantag från kravet på invånarantal och målet om andelen kunder.

När flera kommuner tillsammans genomför ett gemensamt försök, kommer kommunerna sinsemellan överens om arbetsfördelning och kundansvar. Kommunerna förutsätts samråda om försöken med närings-, trafik- och miljöcentralen och arbets- och näringsbyrån i regionen.